

**Oponentský posudek
na doktorskou disertační práci**

JUDr. Simony Heranové

na téma

„Trestněprávní postih podvodných jednání proti majetku“

I.

Kandidátka si vybrala k obhajobě téma velmi frekventované a v literatuře často zmiňované. Zároveň se jedná o téma vysoce aktuální, které bývá často předmětem politických proklamací i odborných diskusí. Přesto se však jedná o téma, které si zasluhuje teoretickou pozornost, neboť vše nasvědčuje tomu, že tyto instituty se v legislativě stále vyvíjí a i do budoucna lze očekávat změny. Tyto změny by měly zvýšit efektivnost trestněprávního postihu takovýchto jednání a zároveň zefektivnit stávající instituty a nástroje pro boj s tímto druhem kriminality. Autorka si je této skutečnosti plně vědoma a ve své práci na takové skutečnosti mnohdy poukazuje.

II.

Autorka se zdárně a komplexně vypořádala se zvolenou tematikou. Za cíl si stanovila komplexně zpracovat všechny instituty trestního práva hmotného, které s problematikou podvodného jednání proti majetku souvisí. Pro potřeby disertační práce by samozřejmě nevystačil s platnou vnitrostátní úpravou. Proto se správně věnovala i historickým souvislostem a komparatistice z hlediska především slovenské zákonné úpravy. Autorka také správně využívá ve své práci kromě trestního zákona soudní judikaturu. Přestože se jedná o problematiku velice živou a z hlediska praxe i teorie zdaleka nikoli jednotnou, podařilo se jí své zadání velmi dobře splnit. Posuzovaná práce je tak na velmi dobré literární i odborné úrovni.

Autorka dobře využívá odborné literatury. Při dostatečném množství judikatury se věnuje i odborným článkům a monografiím, které byly na toto téma napsány.

Z formálního hlediska působí práce uceleně a přehledně, přičemž řazení do jednotlivých kapitol a oddílů nepostrádá logiku. Práce je proto velmi přehledná. Tato se skládá z úvodu, sedmi základních kapitol, které jsou řazeny do jednotlivých částí, závěru a rozsáhlého seznamu použité literatury.

Doktorská disertační práce je logicky strukturovaná, obecně srozumitelná i zajímavě napsaná. Předpokládám, že by se mohla stát předmětem zájmu těch, které s uvedenou problematikou přicházejí do styku. Za zmínku zde stojí četné poukazy na problémy v aplikační praxi. Tyto okolnosti činí z uvedené práce velmi živý a zajímavý materiál a takovýto postup považuji za zvláště užitečný.

III.

Po úvodu se autorka věnuje historickým souvislostem především z hlediska československé a české právní úpravy. Tato část práce má svůj význam především s ohledem na nedávnou zásadní změnu zákonné úpravy ve smyslu zákona 40/2009 Sb. Autorka si uvědomuje podobnost s předchozí právní úpravou, nicméně snaží se být loajální k záměru zákonodárce. Nicméně ani v této ani v následných pasážích se autorka nevyhnula porovnání původního materiálního pojetí trestného činu a stávajícího formálního pojetí s materiálním korektivem. Porovnání společenské nebezpečnosti podle předchozí právní úpravy a společenské škodlivosti podle stávající právní úpravy by bylo možné zmínit a případně rozpracovat při ústní obhajobě disertační práce.

Dále se autorka v těchto obecných pasážích věnuje základním institutům jako jsou protiprávnost, formální znaky trestného činu a některým podstatným problémům aplikační praxe. Zmiňuje se samozřejmě i o trestní odpovědnosti právnických osob.

Jednotlivé znaky skutkových podstat pak autorka rozebírá u jednotlivých trestných činů uvedených ve zvláštní části trestního zákoníku. Velmi sympaticky se jeví autorčina snaha o porovnání úvěrového podvodu podle stávající právní úpravy dle § 211 tr. zákoníku (s vědomím, že takovou právní úpravu obsahoval i předchozí trestní zákon) s trestným činem „obecného“ podvodu dle § 209 tr. zákoníku. V daném případě autorka přesahuje i do obchodního práva a se zákony a judikaturou porovnává i stanoviska akademická.

V této části práce má své významné místo i rozbor všech znaků trestného činu poškození finančních zájmů Evropské unie dle § 260 tr. zákoníku. Jedná se o zákonné ustanovení, které není dosud významně řešeno v judikatuře. Tento trestný čin je zařazen v kapitole 8, která se souhrnně věnuje podvodu v právu Evropské unie.

IV.

V závěru konstatuji, že se autorka zdařile vypořádala se zvoleným tématem. Prokázala nepochybné schopnosti teoretického uvažování i schopnosti analytické. Práce splňuje formální i obsahové náležitosti disertační práce. Za hlavní klad považuji rozsah jednotlivých pramenů a to i v mezinárodních souvislostech, ze kterých pak autorka dochází k zobecňujícím závěrům. Specifikum práce spočívá v jejím historickém zasazení do doby, kdy teprve od 1.1.2010 nabyl účinnosti nový trestní zákoník a zdálo by se tedy, že je málo prostoru pro práci s judikaturou. Není však tomu tak, protože nové instituty, které se týkají podvodného jednání proti majetku vykazují značnou shodnost s předchozí právní úpravou (čehož si autorka opakovaně všímá) a lze proto v mnoha případech předchozí judikaturu využít.

V.

S ohledem na shora popsané závěry doporučuji, aby v případě úspěšné obhajoby disertační práce byl JUDr. Simoně Heranové udělen titul Ph.D.

V Praze dne 30. července 2012

JUDr. Jan Sváček

